
W numerze:

1. Wydatki poniesione na zapłatę kar umownych lub odszkodowań, jeżeli do ich zapłaty przyczynił się COVID-19 mogą stanowić koszt uzyskania przychodu.
2. Nie jest nieważna umowa pożyczki zawarta przez osobę pozostającą w związku małżeńskim, ustroju wspólności ustawowej, bez zgody i wiedzy małżonka.
3. Zawarcie przez spółkę akcyjną umowy poręczenia z małżonkiem członka zarządu tej spółki nie wymaga zgody walnego zgromadzenia o której mowa w art. 15 k.s.h.
4. Ponowna szansa na zwolnienie z ZUS w związku z COVID-19, w zakresie składek już opłaconych.

Z kraju i ze świata ...

UWZGLĘDNIENIE W KOSZTACH UZYSKANIA PRZYCHODÓW KAR UMOWNYCH I ODSZKODWAŃ ZAPŁACONYCH W ZWIĄZKU ZE SKUTKAMI COVID-19

Ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz uproszczonym postępowaniu o zatwierdzeniu układu w związku z wystąpieniem COVID-19, tzw. **Tarczą 4.0**, wprowadzono możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów, wydatku w postaci kar umownych i odszkodowań, jeżeli wada dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, **powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19.**

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz art. 23 ust. 1 pkt 19 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, kary umowne i odszkodowania z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.

Tarcza antykryzysowa 4.0, uchwalona w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego, obecnie stanem epidemii COVID-19, wyłączyła zastosowanie dotychczas obowiązujących ww. przepisów do zapłaconych kar umownych i odszkodowań, jeżeli wada dostarczonych

towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoka w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoka w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług, powstała w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19. Udowodnienia więc wymagać będzie związek przyczynowy pomiędzy powstałą zwłoką albo wadą ze stanem zagrożenia epidemicznego lub stanem epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19.

NIE JEST NIEWAŻNA UMOWA POŻYCZKI ZAWARTA PRZEZ OSOBĘ POZOSTAJĄCĄ W ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIM, USTROJU WSPÓLNOŚCI USTAWOWEJ, BEZ WIEDZY I ZGODY MAŁŻONKA

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 9 czerwca 2020 roku, sygn. akt XIV C 242/19, orzekł brak podstaw do zwolnienia z odpowiedzialności wobec banku pozwanej, która zawarła z bankiem umowę pożyczki, bez zgody i wiedzy męża, a następnie nie spłacała pożyczki w terminie, przez co bank wypowiedział jej umowę pożyczki. Pozwana próbowała zwolnić się z tej odpowiedzialności podnosząc m.in. zarzut nieważności umowy pożyczki, jej zdaniem wynikający m.in. z braku wiedzy i zgody męża na jej zawarcie.

Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej „KRiO”) zgoda drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania enumeratywnie wymienionych w tej ustawie czynności prawnych, tj.:

- czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia nieruchomości lub użytkowania wieczystego, jak również prowadzącej do oddania nieruchomości do używania lub pobierania z niej pożytków,
- czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal,
- czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia i wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa,
- darowizny z majątku wspólnego, z wyjątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych.

Ważność umowy, która obejmuje jedną z ww. czynności prawnych, zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego, zależy od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka, a dokonana bez takiej zgody jednostronna czynność prawna jest nieważna.

Z powyższego wynika, iż przepisy prawa nie wymagają zgody małżonka na zawarcie umowy pożyczki. Stosownie do art. 36 par. 2 KRiO, każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym, chyba, że przepisy KRiO stanowią inaczej. Zgodnie zaś z art. 36 (1) KRiO, małżonek może się sprzeciwić czynności zarządu majątkiem wspólnym zamierzonej przez drugiego małżonka, z wyjątkiem czynności w bieżących sprawach życia codziennego albo zmierzającej do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny albo podejmowanej w ramach działalności zarobkowej. Sprzeciw jest skuteczny wobec osoby trzeciej, jeżeli mogła się z nim zapoznać przed dokonaniem czynności prawnej. Powyższe oznacza, iż małżonek może się sprzeciwić takiej czynności dotyczącej majątku wspólnego przed dokonaniem tej czynności. W przedmiotowej sprawie mąż pozwanej dowiedział się o umowie pożyczki dopiero

w momencie gdy pozwana zaczęła otrzymywać z banku wezwania do zapłaty. Tym samym nie mógł on zgłosić sprzeciwu do umowy pożyczki, o którym mowa w przepisach KRiO, skoro o umowie pożyczki dowiedział się już po jej zawarciu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Poznaniu orzekł, iż zawarta przez pozwaną umowa pożyczki bez wiedzy i zgody jej męża jest ważna.

Odpowiedzialność pozwanej za zaciągnięte zobowiązanie bez zgody małżonka będzie ograniczona do majątku osobistego pozwanej, wynagrodzenia za pracę lub dochodów uzyskanych z innej zarobkowej działalności, korzyści uzyskanych z jej praw autorskich i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórców, a jeżeli wierzytelność banku powstała w związku z prowadzeniem przez pozwaną przedsiębiorstwa, także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa.

ZAWARCIE PRZEZ SPÓŁKĘ AKCYJNĄ UMOWY PORĘCZENIA Z MAŁŻONKIEM CZŁONKA ZARZĄDU TEJ SPÓŁKI NIE WYMAGA ZGODY WALNEGO ZGROMADZENIA O KTÓREJ MOWA W ART. 15 K.S.H.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 4 czerwca 2020 roku, sygn. akt XII C 1791/18 orzekł, iż poręczenie udzielone przez spółkę akcyjną za zobowiązania z umowy pożyczki zawartej przez małżonka członka zarządu tej spółki bez zgody Walnego Zgromadzenia o której mowa w art. 15 k.s.h. jest ważne. W przedmiotowej sprawie spółka poręczyła za zobowiązania z umowy pożyczki zawartej przez członka zarządu tej spółki i jego małżonka jako pożyczkobiorców. Członek zarządu spółki i jego małżonek którzy zawarli umowę pożyczki, zobowiązani byli z tej umowy solidarnie, obowiązywał ich ustrój wspólności ustawowej. Zgodnie z treścią art. 15 k.s.h. zawarcie przez spółkę kapitałową umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób wymaga zgody zgromadzenia wspólników sp. z o.o. lub walnego zgromadzenia spółki akcyjnej, chyba że ustawa stanowi inaczej. Stosownie zaś do art. 17 ks.h., jeżeli do dokonania czynności prawnej przez spółkę ustawa wymaga uchwały wspólników albo walnego zgromadzenia, czynność prawna dokonana bez wymaganej uchwały jest nieważna. Zgoda ta może być wyrażona przed złożeniem oświadczenia przez spółkę albo po jego złożeniu, nie później jednak niż w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia oświadczenia przez spółkę.

Art. 15 k.s.h. wymagający ustawowej zgody walnego zgromadzenia na wymienione w nim czynności wymienia enumeratywnie podmioty, których dotyczą te czynności. Jeśli chodzi o członka zarządu przepis ten stanowi wprost jedynie o umowie zawieranej z członkiem zarządu. Sąd Okręgowy we Wrocławiu orzekł, iż przepis art. 15 k.s.h. ma charakter wyjątkowy, a żadne inny przepis prawa nie wymaga zgody walnego zgromadzenia za zawarcie umowy poręczenia przez spółkę akcyjną z małżonkiem członka zarządu. Zdaniem Sądu, nie można art. 15 k.s.h. rozszerzać na inne podmioty, niezależnie od tego czy pozostają w jakichkolwiek stosunkach z osobami wprost wskazanymi w tym artykule. Idąc dalej, Sąd stwierdził, iż jeżeli poręczenie udzielone dla małżonka członka zarządu nie wymaga uchwały walnego

zgromadzenia, nie można twierdzić, iż takie poręczenie obchodzi przepis art. 15 k.s.h. i jest nieważne. Przepis art. 15 k.s.h. „wyłączający” zdolność do czynności prawnych spółki w zakresie poręczenia musi być wykładany ściśle.

PONOWNNA SZANSA NA ZWOLNIENIE Z ZUS W ZWIĄZKU Z COVID-19, W ZAKRESIE SKŁADEK JUŻ OPŁACONYCH

W dniu 24 lipca 2020 r. Sejm przyjął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw. Jeżeli ustawa zostałaby uchwalona w obecnym kształcie, pierwotnie negatywnie rozpatrzone wnioski o zwolnienie z opłacania składek ZUS zostałyby ponownie rozpatrzone przez ZUS, bez konieczności składania w tym zakresie odrębnych wniosków przez płatników.

Ponownemu rozpatrzeniu z urzędu podlegałyby wnioski o zwolnienie z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek ZUS wykazanych w deklaracji rozliczeniowej za marzec, kwiecień i maj 2020 r., które zostały złożone do 30 czerwca i zostały rozpatrzone negatywnie przez ZUS z uwagi na to, że:

- a) płatnik posiadał nadpłatę, która została z urzędu zaliczona na poczet wymagalnych składek ZUS, pomimo złożenia przez płatnika wniosku o zwolnienie z ZUS za dany miesiąc, albo
- b) płatnik, pomimo złożenia wniosku o zwolnienie z ZUS, opłacił składkę ZUS za miesiąc objęty wnioskiem.

W sytuacjach wskazanych powyżej ZUS odmawiał zwolnienia z obowiązku opłacenia składki ZUS z uwagi na to, że zwolnieniu podlegały wyłącznie należności nieopłacone. Posiadanie nadpłaty, która została z urzędu zaliczona na poczet wymagalnych należności (gdyż płatnik nie zawniósował o jej zwrot), uniemożliwiło zwolnienie z obowiązku opłacenia składek ZUS, ponieważ płatnik nie posiadał żadnych nieopłaconych. Analogicznie w wypadku opłacenia składki ZUS przed rozpatrzeniem przez ZUS wniosku o zwolnienie.

Nowelizacja zakłada, że w wyniku ponownego rozpatrzenia przez ZUS wniosków o zwolnienie, płatnicy, którzy zgłosili do ubezpieczeń społecznych poniżej 10 ubezpieczonych, uzyskają umorzenie w wysokości 100% składek należnych, natomiast płatnicy, którzy zgłosili do ubezpieczeń społecznych od 10 do 49 ubezpieczonych, uzyskają umorzenie w wysokości 50% składek należnych, o których zwolnienie z obowiązku opłacenia wnioskowali. O umorzeniu składek ZUS poinformuje na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS lub przekaże pismo za pośrednictwem poczty.

W większości wypadków po umorzeniu składek na kontach płatników powstanie nadpłata. Nadpłata podlegać będzie zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, tj. podlegać będzie zaliczeniu na poczet przyszłych składek ZUS, chyba że płatnik złoży wniosek o zwrot składek.

Prace nad ustawą nie zostały zakończone. Będziemy Państwa na bieżąco informować o dalszych pracach legislacyjnych.

Ze świata – hiszpańskie słowo *esposas* oznacza zarówno „kajdanki” jak i „żony”.

Z kraju – kostki lodu przygotowane z wody pobranej z kranu są białe, a z wody przegotowanej – przezroczyste.

Newsletter przygotowany jest przez zespół Kancelarii Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp.k. z siedzibą w Warszawie, ul. Bagno 2 lok. 71, 00-112 Warszawa. Firma wpisana jest do rejestru przedsiębiorców KRS przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000467341, REGON: 146768660, NIP: 5252558402 i nie stanowi oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego, informacji handlowej ani doradztwa prawnego. Jeżeli nie chcesz otrzymywać Newslettera [możesz się wypisać](#).

Redaktor prowadząca: *r.pr. Luiza Kwaśnicka*, Redaktor graficzna: *Ewelina Sobolewska*